

Nr 456

Av herr Stiernstedt m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 90, med förslag till ny tulltaxa, m. m.

Den svenska trädgårdsodlingen har fått sina ekonomiska betingelser starkt försämrade under 1950-talet i takt med den allt hårdare konkurrensen från länder med lägre arbetslöner och även i övrigt billigare produktionsförhållanden. Även större och rationellt skötta företag har fått allt svårare att hävda sig i konkurrensen med bl. a. ett flertal konkurser i branschen som följd.

För samtliga produktslag inom den egentliga trädgårdsodlingen förekommer numera inget annat skydd än tullar. Då dessa genomgående är vikt-tullar, har de starkt påverkats av penningvärdeförsämringen under senare år, varigenom skyddseffekten minskat. Detta framgår tydligt av de i propositionen nämnda uppgifterna över importincidensen, vilka utvisar, att tullen i procent av varuvärdet vid införseln under s. k. skyddsperiod för avskurna blommor sjunkit från 45,2 % år 1952 till 32,9 % år 1956, för levande växter mellan samma år från 4,9 % till 3,2 % och för köksväxter och rötter från 26,4 % till 21,9 %. En fortsatt nedgång av skyddseffekten i samma takt skulle snart leda till att de nuvarande viktullarna skulle bli helt utan verkan.

För flertalet industriprodukter föreslås i propositionen övergång till vär-detullar, varigenom en garanterad tullnivå framdeles erhålles. För träd-gårdsprodukterna med sina starkt skiftande säsongpriser är det av prak-tiska skäl nödvändigt att bibehålla viktullarna. För industrien har således skapats en stark favör genom övergång till ett värdebeständigt skydd. För att ej alltför starkt utsätta trädgårdsodlingen för risken av en fortlöpande försämring av tullskyddet och för att ge en med industrien någorlunda jämförelsebar favör vore en viss uppjustering av tullarna på de viktigaste varu-slagen väl motiverad.

Samma beredskapspolitiska skäl som talar för upprätthållandet av jord-bruksproduktionen inom landet kan anföras för trädgårdsodlingen. Genom successiv övergång till förbättrade kostvanor utgör grönsakerna en allt stör-re del av kosten, och en utveckling i denna riktning kan förutses fortgå. Un-der sådana omständigheter är det angeläget att en omfattande produktion av dessa alster sker inom landet, och därvid spelar produktionen i växthus av flera viktiga grönsaker en betydande roll genom att produktionssäsongen därigenom kan utsträckas över en mycket stor del av året.

I olika sammanhang har anförts, att odlingen av trädgårdsprodukter i en eventuell krissituation lätt kan expandera och ge en avkastning av tillräcklig omfattning, men detta gäller ej för växthusproduktionen. Uppförandet av växthus och uppvärmningsanläggningar är en både dyrbar och långsiktig investering. Även blomsterodlingen kan i detta sammanhang anses ha ett visst beredskapsvärde, genom att de arealer i växthus, som för närvarande upptages av sådan odling, snabbt kan omställas till grönsaksodling om så blir påkallat.

På de enskilda positionerna framställs följande yrkanden.

06.01 A. Lökar och rotknölar inkommande med blommor eller blomknoppar men utan jord har hittills tulltaxerats som avskurna blommor. Användningssättet för dessa blommor, huvudsakligen tulpaner, överensstämmer nämligen helt med avskurna blommor, och den kvarsittande löken bibehålles endast av den anledningen, att blommornas hållbarhet därigenom ökar under transporten. Tulltaxeringen av detta varuslag bör således ske helt i överensstämmelse med tullen för avskurna blommor. Motiveringen att den högre vikten bör föranleda en lägre tull kan vara riktig men bör i så fall endast avse en nedsättning med ca 25 % av tullen för avskurna blommor. I annat fall kan den föreslagna tullen för detta varuslag komma att utnyttjas för att kringgå tullen på avskurna blommor genom att vissa sorter, som normalt transporteras utan vidsittande lökar, exempelvis iris och freesia, i fortsättningen kan importeras med lökar och därigenom bli åsatta lägre tull. Den ökade fraktkostnaden blir därvid av underordnad betydelse.

B.2. Lökar andra slag drager för närvarande en tull av 50 öre per kg, vilken av departementschefen föreslås kvarstå oförändrad. På denna punkt är emellertid en viss tullsänkning motiverad. En viss produktion av blomsterlök förekommer inom landet, vilken är angelägen att bevara, men en tull av 25 öre per kg skulle i detta fall vara till fyllest som skydd åt denna odling.

06.02 C. Tullen på förädlade fruktträd är f. n. 60 öre per kg och föreslås kvarstå oförändrad. För plantskolorna har läget länge varit ogynnsamt, eftersom tullen för deras produktslag endast utgör några få procent av varuvärdet. En höjning av tullen på denna position bör därför ske till 0:90 kr. per kg.

D. På denna position har föreslagits en höjning av tullen från nuvarande 20 öre per kg till 30 öre. Denna höjning kan ej anses till fyllest enär under denna position också faller alla slag av krukväxter. En synnerligen omfattande import av dessa har kommit i gång under de allra sista åren. Genom transporttekniska framsteg utgör fraktkostnaderna nu ej längre någon nämnvärd begränsande faktor för denna import. Tullen bör därför höjas till 50 öre per kg och kan även i så fall med hänsyn till importincidensen betecknas som låg.

06.03 A.2. För avskurna friska blommor har departementschefen föreslagit sänkning av tullen under tiden 1/3—30/11 från nuvarande 10 kr. per kg till 7:50 kr. per kg och att tullen under annan tid bibehålles vid 5 kr.

per kg. Med hänvisning till det inledningsvis förda allmänna resonemanget och till att svårigheterna för trädgårdsodlingen redan nu är betydande befarar vi att en sänkning av tullen på detta varuslag skulle få mycket allvarliga konsekvenser för många odlare. Den nuvarande tullen av 10 kr. per kg under tiden 1/3—30/11 bör därför bibehållas. Med hänsyn till att produktionen av blommor inom landet är betydande även under vintermånaderna vore det befogat med en höjning av tullen under tiden 1/12—29/2 till 7: 50 kr. per kg.

06.04 A. I överensstämmelse med departementschefens förslag finner vi det riktigt att adiantum och asparagus bör tulltaxeras som avskurna blommor. Vårt yrkande blir sålunda, att tullen fastställs till 10 kr. per kg under tiden 1/3—30/11 och till 7: 50 kr. under tiden 1/12—29/2.

B. Av andra slag av blad och kvistar till prydnad förekommer en betydande produktion inom landet, exempelvis av thuja, cypress, prunus m. m. Ett borttagande av tullskyddet för denna odling verkar svårförståelig. Vi yrkar att den nuvarande tullen av 50 öre per kg bibehålles.

07.01 B.1. Slanggurkor är näst efter tomater den viktigaste växthuskulturen. För att motverka en fortsatt urholkning av tullskyddet genom penningvärdeförsämringen påyrkar vi en uppjustering av tullen på detta varuslag till 60 öre per kg från nuvarande 50 öre under tiden 16/3—30/9. Mot förslaget till tullfrihet under övrig tid har vi intet att erinra.

G. Tomatodlingen är av utomordentligt stor ekonomisk betydelse för trädgårdsodlingen. Tomater har också ett mycket högt näringsvärde varför det är angeläget att möjligheter beredes för ett bibehållande av denna kultur i svensk odling. Liksom för gurkor påyrkar vi en höjning av tullen från föreslagna 50 öre per kg till 60 öre under tiden 1/5—30/11, medan tullen kan borttagas under övrig tid.

I J.1.2. K.2a.b. Vi finner ej anledning föreligga, att ärter hänföres till en särskild position, I J. De produkter varom här är fråga får antagas avse sockerärter, brytärter och liknande för färskkonsumtion, och i så fall bör de med fördel kunna hänföras till position K.2. och tulltaxeras i enlighet därmed. Under positionen K.2. har föreslagits tullfrihet under tiden 1/1—29/2, men med hänsyn till att vissa produktslag av svensk odling, t. ex. purjolök, brysselkål och grönkål, i stor utsträckning saluföres just under denna tid, föreslår vi, att tullen bibehålles under hela året. För sallat, persilja, dill och rädisor föreligger den omständigheten att de tidigt på våren odlas i växthus men senare under hela sommaren i det fria. Dessa skilda produktionsför-

För position K.2. med även ärter inbegripna yrkar vi sålunda, att tullen under skilda delar av säsongen.

För position K.2 med även ärter inbegripna yrkar vi sålunda, att tullen utgår med 40 öre per kg under hela året, utom för sallat, persilja, dill och rädisor, för vilka tullen fastställs till 60 öre per kg under tiden 1/3—30/4 och under annan tid 40 öre.

07.04 I denna position ingår även torkade champinjoner. Med den före-

slagna stora tullsänkningen från 75 öre per kg till 25 öre kan man riskera uppkomsten av en omfattande import av torkad svamp, eftersom detta tekniskt ej möter något hinder. Principiellt anser vi det oriktigt att den torkade varan skall åsättas lägre tull än motsvarande färska produkt, utan tullen borde snarare vara högre. Vi yrkar emellertid under denna position endast på att tullen för all torkad svamp fastställs till densamma som för färsk vara, alltså 75 öre per kg.

08.09 A. För meloner har föreslagits oförändrad tull med 40 öre per kg, men att tullen endast skall utgå under tiden 16/6—30/9. Vi har intet att erinra mot begränsningen av skyddstiden. Odlingen av meloner är emellertid synnerligen arbetskrävande, och den nuvarande tullen har visat sig ge alltför litet skydd. Vi föreslår därför en höjning av tullen under skyddstiden till 75 öre per kg.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 90 angående förslag till ny tulltaxa måtte besluta, att tullen må utgå i enlighet med följande sammanfattning för olika slag av trädgårdsprodukter:

	100 kg
06.01 A. Lökar med vidsittande blommor och blomknoppar	
1/3—30/11	1 000:—
1/12—29/12	750:—
B. 2 Andra blomsterlökar	25:—
06.02 C. Förädlade fruktträd	90:—
D. Andra växter	50:—
06.03 A. 2 Andra, friska blommor	
a. 1/3—30/11	1 000:—
b. 1/12—29/2	750:—
06.04 A. Adiantum och asparagus	
1. 1/3—30/11	1 000:—
2. 1/12—29/2	750:—
B. Andra slag	50:—
07.01 B. 1 Slanggurkor	
a. 16/3—30/9	60:—
b. 1/10—15/3	fri
G. Tomater	
1. 1/5—30/11	60:—
2. 1/12—30/4	fri
IJ. Ärtor	40:—
K2 a. Sallat, persilja, dill, rädisor	
1/3—30/4	60:—
1/5—29/2	40:—
b. Köksväxter andra slag	40:—

		100 kg
07.04	1. Köksväxter torkade	25:—
	2. Svamp, torkad	75:—
08.09 A.	Meloner	
	1. 16/6—30/9	75:—
	2. 1/10—15/6	fri

Stockholm den 9 april 1958

Lennart Stiernstedt

Carl Eric Hedin

Jöns Nilsson

Gust. Nilsson

Eric Nilsson

Einar Hæggbloom

i Göingegården

i Svalöv

Nr 457

Av herr **Andersson i Ronneby m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 90, med förslag till ny tulltaxa, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 387 i Första kammaren)

Stockholm den 9 april 1958

Thure Andersson

Eric Karlsson

Per A. Johnsson

i Ronneby

i Kastanjegården

Hans Wachtmeister

Thyra Löfqvist